

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije Nataše Pirc Musar
na slavnostni otvoritvi 1. slovenskega humanitarnega foruma**

Ljubljana, 2. oktober 2023

Velja govorjena beseda.

*Spoštovani visoki gostje,
Gospa in gospodje,*

Otvoritev prvega Slovenskega humanitarnega foruma je zame velika čast, čeprav bi si želela, da takih forumov sploh ne bi potrebovali. Naj vendarle spregovorim o petih tematikah, za katere menim, da so danes, ko obravnavamo problematiko humanitarnih kriz in dejanj, osrednjega pomena.

Začela bi – s čustvi. Večkrat sem že povedala, da nisem samo nosilka politične funkcije, sem tudi Nataša, ki ne skriva svojih čustev. Kako denimo skrivati žalost, ko moram z vami deliti naslednje.

Številne humanitarne krize, o katerih poročajo mediji, ali pa tudi ne, terjajo rekordno visoke humanitarne potrebe. Ta hip po svetu poteka 55 spopadov različnih vrst in ta hip je potrebnih vsaj 55 milijard dolarjev za 363 milijonov ljudi, ki nujno potrebujejo pomoč. Mednarodna donatorska skupnost držav, mednarodnih organizacij, zasebnih fundacij in nevladnih organizacij še nikoli ni bila pod takšnim pritiskom pomagati toliko ljudem s tako omejenimi sredstvi. Na letni ravni zagotavljamo namreč zgolj polovico potrebnih sredstev. Brez nujno potrebne pomoči ostaja prek 180 milijonov ljudi. Za 90 Slovenij ljudi!

Krizno dogajanje po svetu, grobe kršitve mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic, zmanjšane preskrbe s pitno vodo in hrano ter migracije ... Teptanje soljudi, živeti tam, kjer življenje ni vredno nič, ni dostojanstvo, za katerega se zavzemam sama in za katerega bi se moral zavzemati vsak v civiliziranem svetu. V tem kontekstu bi rada par besed povedala o našem dožemanju kriz.

Svet se spreminja in tega se je treba zavedati. V preteklosti so bile humanitarne krize geografsko oddaljene, zato nanje morda nismo bili toliko pozorni. Že z vojnami na tleh nekdanje Jugoslavije v devetdesetih letih smo neposredno začutili trpljenje ljudi, ki bežijo pred nasiljem vseh vrst. Ta spomin je še zelo živ, mi pa smo se že soočili z rusko agresijo na Ukrajino. Slovenija na Ukrajino seveda ni pozabila.

Tej državi smo poleg izdatne vojaške nudili materialno in humanitarno pomoč, skupno do sedaj več kot 10 milijonov evrov. Ob tem nismo pozabili niti na druge države. Pomoč državam, ki jih je prehranska kriza, še zaostrena zaradi vojne v Ukrajini, dodatno prizadela, smo povečali kar 6-kratno, z 260.000 evrov v 2021 na prek 1.5 milijona evrov v 2022.

A kot rečeno, Ukrajina je le ena izmed številnih žalostnih zgodb trpljenja ljudi po celem svetu. Kako naprej? Kaj naj nas motivira, kaj nas mora motivirati, da pomagamo ljudem v stiski? Odgovor je kratek in jasen: čut za solidarnost. To je tretja tema, ki jo želim izpostaviti. Avgustovska ujma v Sloveniji je prinesla opustošenje, ki ga naša država ne pomni. A zbudila je solidarnost med prebivalkami in prebivalci Slovenije, tudi med sosedi, na smrt skreganimi. Zgodbe o solidarnosti, namenjeni Sloveniji, se širijo prek meja. Na pomoč so priskočili tudi tisti, ki so solidarnosti potrebni doma. Ukrajina je kljub vojni v Slovenijo poslala mehanizacijo, ki jo potrebuje sama. Več kot 15 držav in mednarodnih organizacij je ponudilo zelo cenjeno in dobrodošlo pomoč.

Iz trpke avgustovske izkušnje smo se naučili še nekaj. Med prebivalkami in prebivalci Slovenije je zavladala solidarnost, toda naša država posledic ujme ne more sanirati sama. Za pomoč je morala zaprositi Evropsko unijo, katere osrednja vrednota je prav – solidarnost. Zato bi želela par besed spregovoriti tudi o mednarodni solidarnosti.

Mednarodna solidarnost je ključnega pomena pri reševanju globalnih humanitarnih izzivov. Z mednarodno solidarnostjo države in mednarodne organizacije delijo breme humanitarnih nalog ter zagotavljajo pomoč tistim, ki jo najbolj potrebujejo, ne glede na njihovo nacionalnost. Kako pomembna je delitev bremen, je razvidno tudi ob nedavnih katastrofalnih poplavah v Libiji in potresu v Maroku, kjer se je Slovenija prav tako odzvala z nujno humanitarno pomočjo, v skupni višini 1 milijon evrov.

Skozi mednarodno solidarnost lahko države združimo moči tudi pri reševanju globalnih izzivov, ki niso izključno humanitarne narave, zato pa vodijo v svet, ko bo potrebne manj humanitarne pomoči. Solidarnost je potrebna za obravnavo podnebne krize, revščine, lakote, migracij. Zato je solidarnost temeljna vrednota doma in v mednarodni skupnosti – je pot k miru, stabilnosti in pravičnosti.

Zato si želim, da bi prvi humanitarni forum v Sloveniji prinesel sporočilo:

- pomena krepitve zaveze solidarnosti in pomoči z žrtvami humanitarnih tragedij po svetu;
- prizadevanj za še učinkovitejše delovanje in še hitrejšo dostavo pomoči potrebnim;
- pomena oblikovanja novih partnerstev, s pomočjo katerih bomo lahko trend naraščanja potreb končno obrnili v nasprotno smer;
- pomena udejanjenja sprejetih zavez o solidarnosti.

Hvala lepa za vašo pozornost!